

16. ต้นหนามหัน

รายละเอียดเนื้อหา

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Caesalpinia godefroyana* O.Kze. C.

ชื่อสามัญ *thorelii* Gagnep.

ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่ออื่น หนามหัน, พังก้า (บุรีรัมย์), ฮาย (สงขลา), หนามหันดำ, หันขาว กำจาย กระจาย ขี้คาก (แพร่), ขี้แรด (ภาคกลาง), ตาฉู่แม่ ลือกีพอ (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน), มะหนามจาย มะนามจาย (ตาก), หนามแดง (ตราด), หนามหัน (จันทบุรี), ฮาย ฮายปูน (ภาคใต้)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

เป็นไม้เถาเอ็นต้นคล้ายส้มป่อย ใบประกอบสองชั้น ใบย่อยเล็กรูปไข่ยาวเหมือนใบส้มป่อย ใบหนามหันสีแดงอมดำ เปลือกต้นสีดำนีหนามตลอดต้น หันขาว เปลือกต้นสีเทาขาวไม่มีหนาม ดอกสีเหลืองสด เป็นช่อยาว 25-30 ซม. ใบมีกลิ่นเหม็นเขียว เกิดตามป่าเขาและป่าเบญจพรรณทั่วไป สังเกตจากรสของใบ ถ้าเป็นส้มป่อยใบจะมีรสเปรี้ยว

สรรพคุณทางสมุนไพร

ราก รสฝาด กล่อมโลหิต แก้ไข้ทับระดู แก้ระดูทับไข้

บทนำบรรยาย

“ต้นหนามหัน” เป็นไม้เถาเอ็นต้นคล้ายส้มป่อย ใบย่อยเล็กรูปไข่ยาวเหมือนใบส้มป่อยกลิ่นเหม็นเขียว ใบมีรสฝาด มีดอกสีเหลืองสดเป็นช่อ รากเป็นยาแก้ริดสีดวงทวารได้